

С. П. Корінний

Малиновський Родіон Якович

МАЛИНОВСЬКИЙ Родіон Якович (11(23). 11. 1898, Одеса – 31. 03. 1967, Москва) – радянський військовий діяч. Маршал Рад. Союзу (1944). Двічі Герой Радянського Союзу (1945, 1958). Нар. Герой Югославії (1964). Найвищий рад. військ. орден «Перемога» (1945). Держ. і бойові нагороди СРСР, США, Франції та ін. країн. Закін. церк.-парафіял. школу (1911). На поч. 1-ї світової війни 1914 зарах. добровольцем у 256-й Єлисаветгр. піхот. полк. У лютому 1916 в складі Рос. експедиц. корпусу відправлений у Францію, воював на Зх. фронті. Після розформування корпусу від грудня 1917 служив у 1-му іноз. полку Мароккан. дивізії Іноз. легіону Франції. Восени 1919 повернувся до Росії. Вступив до Червоної армії, брав участь у бойових діях на Сх. фронті. 1923–27 – командир батальйону 81-ї стрілец. дивізії. Навч. у Військ. академії ім. М. Фрунзе (1927–30). Відтоді – на команд. посадах у Пн.-Кавказ. і Білорус. військ. округах; 1937–39 – військ. радник у Іспанії; від 1939 – старший викладач у Військ. академії ім. М. Фрунзе. Від березня 1941 – командир 48-го стрілец. корпусу Одес. військ. округу; від серпня того ж року – командувач 6-ї армії другого формування, яка була створ. на базі 48-го стрілец. корпусу і до грудня вела важкі оборонні бої на Донбасі; від грудня 1941 до липня 1942 – командувач Пд. фронту. Після низки невдалих операцій М. знято з посади, фронт розформовано, його з'єднання передано до складу Пн.-Кавказ. фронту. Від листопада 1942 до лютого 1943 – командувач 2-ї гвард. армії. У ході Сталінград. стратег. наступал. операції її війська відіграли вирішал. роль у відбитті удару Котельників. угруповання противника, після чого самі перейшли у наступ. За результатами цих бойових дій Й. Сталін у лютому 1943 знову призначив М. командувачем Пд. фронту; від березня того ж року – командувач Пд.-Зх. фронту (від жовтня – 3-й Укр. фронт). На цій посаді самостійно та у взаємодії з ін. фронтами до квітня 1944 провів Донбас. наступал. операцію (див.

Донбаські операції 1941–43), Запорізьку наступальну операцію, Нікопольсько-Криворізьку наступальну операцію, Одеську наступальну операцію та ін., у результаті яких звільнено Донбас і всю Пд. Україну. Від травня 1944 – командувач 2-го Укр. фронту; в липні–жовтні 1945 – Забайкал. фронту. Був єдиним рад. воєначальником високого рангу часів 2-ї світової війни, який вільно розмовляв кількома європ. мовами, особливо добре – франц. та іспанською. Після війни – командувач військами Забайкал.-Амур. і Далекосх. військ. округів. Від 1957 – міністр оборони СРСР. Здійснював політику нарощування військ. потужності та пріоритет. розвитку ракетно-ядер. сил стратег. стримування, водночас, виконуючи директиву парт. кер-ва, провів масове скорочення ЗС. Автор кн. «Бдительно стоятъ на страже мира» (1962), «Величие победы» (1965), «Солдаты России» (1969; 1988; усі – Москва). Його ім'ям названо вулиці у Києві, Одесі (також встановлено погруддя), Харкові, Миколаєві, Дніпрі та ін. Прах М. розміщено у Кремлів. стіні на Красній площі

Рекомендована література

1. Горбунов М. Солдат, полководец. Москва, 1973;
2. Голубович В. В. Маршал Малиновский. Москва, 1983;
3. Соколов Б. «Неформатный» министр обороны из Украины. Родион Малиновский – несоветский советский маршал // День. 2014, 19 дек.

Бібліографічний опис:

Малиновський Родіон Якович / С. П. Корінний // Енциклопедія Сучасної України [Електронний ресурс] / Редкол.: І. М. Дзюба, А. І. Жуковський, М. Г. Железняк [та ін.] ; НАН України, НТШ. – К. : Інститут енциклопедичних досліджень НАН України, 2017. – Режим доступу: <https://esu.com.ua/article-61234>

2001-2025 © Ця енциклопедична стаття захищена авторським правом згідно з чинним законодавством України ([докладніше](#)).